Tarybos išvados 2007 m. gegužės 25 d. dėl pažangos, padarytos įgyvendinant Lisabonos tikslus švietimo ir mokymo srityse, stebėsenos rodiklių ir gairių darnios sistemos

(2007/C 311/10)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

ATSIŽVELGDAMA Į

1. 2000 m. pavasario Lisabonos Europos Vadovų Tarybos raginimą modernizuoti Europos švietimo ir mokymo sistemas siekiant patenkinti žinių ekonomikos poreikius ir išspręsti daugėjančias socialines, ekonomines bei demografines problemas, su kuriomis susiduria Sąjunga globalizacijos veikiamame pasaulyje ([1]);

2. 2002 m. kovo mėn. Barselonos Europos Vadovų Tarybos išvadas, kuriose buvo nustatytas bendras uždavinys siekti, kad Europos švietimo ir mokymo sistemos *„iki 2010 m. taptų pasaulinės kokybės standartu“*, ir kuriose, atsižvelgiant į šį tikslą, buvo patvirtinti bendri tikslai gerinti šias sistemas ([2]);

3. tolesnės veiklos siekiant šių bendrų tikslų išsamią darbo programą, vadinamą darbo programa „Švietimas ir mokymas 2010“, į kurią buvo įtrauktas rodiklių, kuriais remiantis turi būti vertinama pažanga, padaryta įgyvendinant trylika konkrečių tikslų taikant atvirąjį koordinavimo metodą, orientacinis sąrašas;

4. 2003 m. gegužės 5 d. Tarybos išvadas, kuriose buvo nustatytos europinių vidutinių rezultatų švietimo ir mokymo srityje orientacinės vertės (gairės), kurios turi būti naudojamos kaip *„viena iš išsamios darbo programos įgyvendinimo stebėsenos priemonių“* ([3]);

5. 2004 m. gruodžio 14 d. Mastrichto komunikatą, paskelbtą įgyvendinant Kopenhagos procesą, kuriame pirmenybė skiriama profesinio švietimo ir mokymo statistikos apimties, tikslumo ir patikimumo tobulinimui, nurodant, jog tinkami duomenys ir rodikliai padeda suprasti tai, kas vyksta profesinio švietimo bei mokymo srityje, ir kokių papildomų veiksmų bei sprendimų turi imtis visos susijusios šalys ([4]);

6. 2005 m. gegužės 19–20 d. Bergeno komunikatą, paskelbtą įgyvendinant Bolonijos procesą, kuriame raginama pateikti palyginamus duomenis apie dalyvaujančių šalių personalo ir studentų mobilumą, taip pat apie studentų socialinę ir ekonominę padėtį, kad remiantis šiais duomenimis būtų galima vertinti padėtį ateityje ([5]);

7. 2005 m. gegužės 24 d. Tarybos išvadas, kuriose Komisijos prašoma informuoti Tarybą apie *„pažangą, padarytą rengiant darnią rodiklių ir gairių sistemą įgyvendinant Lisabonos tikslus švietimo ir mokymo srityje“* ([6]);

8. 2006 m. gegužės 19 d. Tarybos išvadas, kuriose Komisijos prašoma pateikti Tarybai pranešimą apie pažangą, padarytą kuriant Europos kalbinės kompetencijos rodiklį ([7]);

9. 2006 m. lapkričio 13 d. Tarybos išvadas, kuriose Komisija raginama skirti *„dėmesį profesinio švietimo ir mokymo komponentų plėtojimui darnioje rodiklių ir gairių sistemoje“*;

10. Tarybos pagrindines gaires švietimo ir mokymo srityje 2007 m. pavasario Europos Vadovų Tarybai, kuriose pabrėžiama, kad *„švietimo politikai ir praktikai reikalinga stipresnė informacijos bazė“* ir kad *„būtina plėtoti vertinimo kultūrą ir skatinti tolesnius mokslinius tyrimus“* ([8]);

11. 2007 m. vasario 22 d. Komisijos komunikatą *„Nuosekli Lisabonos uždavinių vykdymo švietimo ir mokymo srityje pažangos rodiklių ir lyginamųjų standartų sistema“*, kuriame siūloma 20 pagrindinių rodiklių, kurie, Komisijos nuomone, atitinka politinius darbo programos „Švietimas ir mokymas 2010“ tikslus ([9]);

([1]) 2000 m. kovo 23–24 d. Lisabonoje priimtos pirmininkaujančios valstybės narės išvados (dok. SN 100/00, 2 dalis).

([2]) 2002 m. kovo 15–16 d. Barselonoje priimtos pirmininkaujančios valstybės narės išvados (dok. SN 100/02, 43 dalis).

([3]) Tarybos išvados dėl europinių vidutinių rezultatų švietimo ir mokymo srityje orientacinių verčių (gairių), OL C 134, 2003 6 7, p. 3.

([4]) 2004 m. gruodžio 14 d. Mastrichte vykusios Europos profesinio švietimo ir mokymo ministrų konferencijos komunikatas dėl būsimų prioritetų stiprinant Europos bendradarbiavimą profesiniame rengime (Kopenhagos procesas).

([5]) 2005 m. gegužės 19–20 d. Bergene vykusios Europos aukštojo mokslo ministrų konferencijos komunikatas *„Europos aukštojo mokslo erdvė — siekiant tikslų“* (Bolonijos procesas).

([6]) 2005 m. gegužės 24 d. Tarybos išvados dėl naujų rodiklių švietimo ir mokymo srityje (OL C 141, 2005 6 10, p. 7).

([7]) Tarybos išvados dėl Europos kalbinės kompetencijos rodiklio, OL C 172, 2006 7 25, p. 1.

([8]) Tarybos pasiūlymas (švietimo srityje) pavasario Europos Vadovų Tarybai, dok. 5625/07, p. 3.

([9]) 1) Dalyvavimas ikimokykliniame ugdyme; 2) Specialusis ugdymas; 3) Mokyklos nebaigę asmenys; 4) Raštingumas skaitymo, matematikos ir kitų mokslų srityje; 5) Užsienio kalbų žinios; 6) IRT gebėjimai; 7) Pilietiniai gebėjimai; 8) Mokymosi mokytis gebėjimai; 9) Aukštesnįjį vidurinį išsilavinimą įgijusio jaunimo skaičius; 10) Mokyklų valdymas; 11) Mokyklos kaip įvairiems tikslams naudojami vietos mokymosi centrai; 12) Mokytojų ir instruktorių profesinis tobulėjimas; 13) Švietimo ir mokymo sistemų susiskaidymas; 14) Aukštojo mokslo įstaigų absolventai; 15) Tarptautinis aukštojo mokslo įstaigų studentų mobilumas; 16) Suaugusiųjų dalyvavimas mokymesi visą gyvenimą; 17) Suaugusiųjų gebėjimai; 18) Gyventojų išsilavinimas; 19) Investicijos į švietimą ir mokymą; 20) Investicijų į švietimą ir mokymą grąža.

ATKREIPIA DĖMESĮ į

pranešimą apie pažangą, padarytą kuriant Europos kalbinės kompetencijos rodiklį, pateiktą 2007 m. balandžio 13 d. Komisijos komunikate „*Kalbų mokėjimui skirtos Europos apklausos programa*“ ([1]), kuriame nurodyta, kad Komisija ketina užtikrinti, kad prieš prasidedant vėlesniems testo etapams į apklausą būtų įtrauktos visos oficialios Europos kalbos, kurių mokoma Europos Sąjungoje;

MANO, kad

darbo programa „Švietimas ir mokymas 2010“ yra strateginis pagrindas Tarybos darbui švietimo ir mokymo srityje;

šiuo metu prasidėjo diskusijos dėl būsimų politikos gairių, kuriomis turės būti vadovaujamasi vykdant tolesnę veiklą, susijusią su darbo programa „Švietimas ir mokymas 2010“, ir kitais metais šios diskusijos turėtų būti paspartintos;

darnios rodiklių sistemos nustatymas, apibrėžimas ir įgyvendinimas yra nuolatinis procesas, kuris turi būti derinamas su 2010 m. darbo programoje ir vėliau šią programą pakeisiančioje programoje nustatytais strateginiais principais;

DAR KARTĄ PATVIRTINA, kad

rengiant naujus rodiklius reikia visapusiškai pripažinti valstybių narių atsakomybę organizuojant švietimo sistemas ir negalima užkrauti perdėtos administracinės ar finansinės naštos atitinkamoms organizacijoms ir institucijoms;

periodiška veiklos ir pažangos stebėsena naudojant rodiklius ir gaires yra esminė Lisabonos proceso dalis, kuri padeda nustatyti proceso stipriąsias ir silpnąsias ypatybes, siekiant nubrėžti darbo programos „Švietimas ir mokymas 2010“ įgyvendinimo strategines gaires;

2003 m. gegužės mėn. Tarybos priimtos penkerios gairės išlieka svarbios pagal 2010 m. darbo programą įgyvendinamiems politiniams veiksmams;

reikia toliau gerinti Europos statistikos sistemos rengiamų duomenų kokybę, visų pirma užtikrinti, kad būtų pateikiami galiojantys, tarptautiniu mastu palyginami ir, prireikus, lyčiai būdingi duomenys;

tuo pat metu reikia toliau stiprinti bendradarbiavimą su kitomis šioje srityje dirbančiomis tarptautinėmis organizacijomis, siekiant pagerinti duomenų nuoseklumą ir palyginamumą tarptautiniu mastu, išvengti dubliavimosi bei patenkinti ES duomenų poreikius, kurių negali patenkinti Europos statistikos sistema (ESS);

([1]) Dok. 8387/07 — COM (2007) 184 galutinis.

PRIPAŽĮSTA, KAD

rengiant darnią rodiklių ir gairių sistemą, svarbūs suderinti ir nuolatiniai veiksmai glaudžiai bendradarbiaujant valstybėms narėms ir Komisijai;

Komisijos komunikatas „*Nuosekli Lisabonos uždavinių vykdymo švietimo ir mokymo srityje pažangos rodiklių ir lyginamųjų standartų sistema*“ yra svarbus žingsnis rengiant tokią sistemą;

darnios rodiklių ir gairių sistemos nustatymas yra nuolatinis konsultacijomis pagrįstas procesas tiek atrenkant naujus rodiklius, tiek apibrėžiant atskirus konkrečius rodiklius;

Todėl PRAŠO KOMISIJOS

— vadovautis šešiolika siūlomų pagrindinių rodiklių, pateikiamų toliau, ar toliau juos tobulinti:

  a) svarstant tuos rodiklius, kurie iš esmės gali būti grindžiami turimais duomenimis ir kurių apibrėžtys iš esmės jau yra nustatytos,

     — visapusiškai atsižvelgti į šiuos rodiklius:

        — dalyvavimas ikimokykliniame ugdyme,

        — mokyklos nebaigę asmenys,

        — raštingumas skaitymo, matematikos ir kitų mokslų srityje,

        — aukštesnįjį vidurinį išsilavinimą įgijusio jaunimo skaičius,

        — aukštojo mokslo įstaigų absolventai,

        — suaugusiųjų dalyvavimas mokymesi visą gyvenimą,

        — tarptautinis aukštojo mokslo įstaigų studentų mobilumas,

        — gyventojų išsilavinimas,

     — ir informuoti Tarybą apie visus svarbius naujus pokyčius;

  b) svarstant tuos rodiklius, kurie iš esmės gali būti grindžiami turimais duomenimis ir kurių apibrėžtis dar reikia papildomai paaiškinti,

     tolesniam svarstymui Tarybai pateikti informaciją apie šių rodiklių apibrėžtis:

     — specialusis ugdymas,

     — IRT gebėjimai,

     — investicijos į švietimą ir mokymą,

     įskaitant šių rodiklių sudėtį, duomenų šaltinius, sąnaudas ir kitas susijusias technines specifikacijas;

c) svarstant tuos rodiklius, kurie dar rengiami bendradarbiaujant su kitomis tarptautinėmis organizacijomis:

— toliau rengti šiuos rodiklius:

— pilietiniai gebėjimai,

— suaugusiųjų gebėjimai,

— mokytojų ir instruktorių profesinis tobulėjimas,

— ir laiku informuoti Tarybą, visų pirma apie ES valstybių narių dalyvavimą ir ES duomenų poreikių tenkinimą;

d) svarstant tuos rodiklius, kurie dar rengiami ir kurie būtų grindžiami naujais ES tyrimais,

— toliau nagrinėti, kaip rengiami šie rodikliai:

— užsienio kalbų žinios,

— mokymosi mokytis gebėjimai,

— ir laiku pranešti Tarybai apie pasiektus rezultatus.

Prieš pradedant naujus tyrimus, susijusius su pirmiau c ir d punktuose nurodytais rodikliais, Komisija pateikia Tarybai svarstyti atitinkamus pranešimus. Šiuose pranešimuose atitinkamai turėtų būti nagrinėjami šie aspektai:

— rodiklių politinė svarba,

— siūlomų naujų tyrimų išsamios techninės charakteristikos,

— esamų nacionalinio lygio duomenų prieinamumas ir tinkamumas,

— duomenų palyginamumas,

— reikalingo parengiamojo darbo tvarkaraštis,

— infrastruktūros, kurios reikia atliekant tokį parengiamąjį darbą ir vėliau renkant duomenis, įvertinimas ir taip pat galimų Bendrijos ir dalyvaujančių valstybių narių išlaidų sąmata,

— tinkamos valdymo ir paramos struktūros, kurios valstybėms narėms sudarytų sąlygas dalyvauti atliekant metodinį ir parengiamąjį darbą,

— tęsti darbą rengiant darnią rodiklių ir gairių sistemą remiantis Rodiklių ir gairių nuolatinės grupės, Europos kalbinės kompetencijos rodiklio patariamosios tarybos bei kitų atitinkamų nacionalinių atstovų ekspertų grupių patirtimi ir apie tai reguliariai pranešti Tarybai.

RAGINA VALSTYBES NARES IR KOMISIJĄ:

— glaudžiai bendradarbiauti kuriant ir įgyvendinant darnią rodiklių ir gairių sistemą, be kita ko, tobulinant statistinį pagrindą,

— siekti, kad tos sistemos rodikliai apimtų visas valstybes nares.